

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
РеВ2 1471/2017
16.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милка Бошковић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ненад Митровић адвокат из ..., ради поништаја решења и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1754/14 од 22.06.2016. године, у седници већа одржаној дана 16.05.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1754/14 од 22.06.2016. године - дела првог става изреке, у погледу одлуке о захтеву за поништај одлуке Генералног секретара туженог бр. .. од 20.09.1995. године и одлука Извршног одбора туженог бр. .. од 16.10.1995. године и бр. .. од 02.12.1995. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1754/14 од 22.06.2016. године - преосталог дела првог, другог и трећег става изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 12064/10 од 16.11.2012. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор туженог о стварној ненадлежности суда у погледу тужбеног захтева којим је тужилац тражио да се пониште као незаконите одлука Извршног одбора туженог број ../.. од 02.12.1995. године, одлука Извршног одбора туженог број .. од 16.10.1995. године и одлука Извршног одбора туженог број .. од 02.12.1995. године, а Први основни суд у Београду се огласио стварно и месно надлежним за поступање у овој правној ствари. Ставом другим изреке, одбијен је прецизирани тужбени захтев којим је тужилац тражио да се пониште као незаконите одлуке туженог - одлука Генералног секретара број .. од 16.10.1995. године о престанку радног односа тужиоца, одлука Извршног одбора број ../.. од 02.12.1995. године којом је одбијен

приговор тужиоца на одлуку о престанку радног односа, одлука Генералног секретара број .. од 20.09.1995. године којом је престала потреба за радом тужиоца, одлука Извршног одбора број .. од 16.10.1995. године којом је одбијен приговор тужиоца на одлуку о престанку потребе за његовим радом и одлука Извршног одбора број .. од 02.12.1995. године којом је одбијен приговор тужиоца на одлуку о удаљењу. Ставом трећим изреке, одбијен је прецизирани тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату неисплаћених зарада за период од 02.01.1996. године до 01.04.2001. године у износу од 4.752.290,00 динара, накнаде за исхрану за период од 02.01.1996. године до 01.04.2001. године у износу од 578.664,00 динара, накнаде за превоз за период од 02.01.1996. године до 01.04.2001. године у износу од 315.148,00 динара и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 02.01.1996. године до 01.04.2001. године у износу од 183.696,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је прецизирани тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да за тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање запослених надлежним фондовима пензијског и инвалидског осигурања Београд за период од 02.01.1996. године до 01.04.2001. године. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да на име трошкова парничног поступка исплати туженом износ од 796.500,00 динара у року од 15 дана од пријема писменог отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1754/14 од 22.06.2016. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 12064/10 од 16.11.2012. године у другом, трећем, четвртном и петом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове другостепеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију са предлогом да се иста одбаци или одбије, а тужилац обавезе да накнади туженом трошкове поступка поводом тог ванредног правног лека.

Испитујући дозвољеност ревизије тужиоца изјављене против правноснажне пресуде донете у другом степену - дела којим је одлучено о захтеву за поништај одлуке Генералног секретара туженог бр. .. од 20.09.1995. године и одлука Извршног одбора туженог бр. .. од 16.10.1995. године и бр. .. од 02.12.1995. године, на основу члана 401. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 125/04 и 111/09 - ЗПП) који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11 ... 55/14),

Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија у том делу није дозвољена.

Означеним одлукама туженог утврђено је да је престала потреба за радом тужиоца (одлука бр. .. од 20.09.1995. године), одбијен тужиочев приговор против одлуке о престанку потребе за његовим радом (одлука бр. .. од 16.10.1995. године) и одбијен приговор тужиоца против одлуке о удаљењу са рада (одлука бр. .. од 02.12.1995. године). Наведене одлуке нису донете поводом заснивања, постојања или престанка радног односа, због чега ревизија тужиоца против пресуде којом је правноснажно одлучено о тужбеном захтеву за поништај тих одлука није дозвољена.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у преосталом делу, на основу члана 399. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Тужилац ревизијом, погрешно се позивајући на одредбе важећег Закона о парничном поступку које се не могу применити у овом поступку јер за то није испуњен услов прописан чланом 506. став 2. тог закона, неосновано указује на постојање битних повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачке 2, 6, 8, 10. и 11. ЗПП. Суд је надлежан да одлучује о заштити права радника којем је престао радни однос, на основу члана 97. Закона о радним односима („Службени гласник Републике Србије“, број 45/91 са каснијим изменама и допунама), важећег у време када су побијане одлуке о престанку радног односа тужиоца донете, и члана 1. ЗПП. У овом поступку није донета нека од пресуда предвиђених члановима 336, 337. и 338. ЗПП па зато није ни могла бити учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 6. истог закона, а ни из тачке 8. јер није постојао захтев странке да у поступку у потребљава свој језик и писмо који је суд одбио. Јавност није била искључена ни на једном рочишту за главну расправу, а о захтеву за поништај решења о престанку радног односа није раније донета правноснажна пресуда или закључено судско поравнање, нити је између истих странака била у току парница по таквом захтеву. Због тога нису учињене ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачке 10. и 11. ЗПП. Наводи ревидента о постојању битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. ЗПП су паушални, јер у ревизији није наведена ниједна одредба процесног закона коју у поступку по жалби другостепени суд није применио или је погрешно применио.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био код туженог у радном односу на неодређено време на радном месту референта за прикупљање реклама. Извршни одбор туженог је 29.05.1995. године, пошто је прибавио

позитивно мишљење синдикалне организације, донео Програм унапређења унутрашње организације стручних служби. На основу тог Програма је извршена измена Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака којом је укинута радно место референта за прикупљање реклама, на које је тужилац био распоређен. По општем акту туженог, није било могуће распоредити тужиоца на друго радно место према његовој стручној спреми, радној способности и искуству, због чега му је обезбеђено запослење у ВВ. Између ВВ и туженог закључен је 19.09.1995. године споразум о преузимању тужиоца на рад, на послове и радне задатке референта пропаганде и маркетинга, али тужилац није дао сагласност на овај споразум нити је почео да ради код другог послодавца. Одлуком туженог број .. од 16.10.1995. године престао је радни однос тужиоца због одбијања да заснује радни однос у ВВ. Одлуком другостепеног органа туженог - Извршног одбора, број ../. од 02.12.1995. године одбијен је као неоснован приговор тужиоца на одлуку о престанку радног односа.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у спору за поништај одлуке о престанку радног односа тужиоца правилно применили материјално право.

Одредбом члана 87. став 2. тачка 3. тада важећег Закона о радним односима било је прописано да раднику престаје радни однос без његове сагласности ако одбије да се стручно оспособи, доквалификује, односно преквалификује, односно заснује радни однос у другом предузећу, у смислу чланова 25. и 26. тог закона. Наведеним одредбама предвиђена је дужност предузећа да у сарадњи са организацијом за запошљавање, предузме одговарајуће мере и активности да се раднику за чијим је радом престала потреба обезбеди заснивање радног односа на неодређено време у другом предузећу, на радном месту које одговара његовој стручној спреми, односно радној способности, као и да му обезбеди стручно оспособљавање, доквалификацију или преквалификацију.

У конкретном случају, тужени је испунио дужност предвиђену чланом 25. став 1. Закона о радним односима и обезбедио тужиоцу заснивање радног односа на неодређено време у ВВ, са којим је закључио споразум о преузимању тужиоца на рад - на послове и радне задатке референта пропаганде и маркетинга, који одговарају његовој стручној спреми и радној способности јер је код туженог већ обављао послове референта за прикупљање реклама. Тужилац је одбио да заснује радни однос у ВВ тако што није дао сагласност на споразум о преузимању, нити је започео рад код другог послодавца. Због тога одлуке туженог о престанку радног односа тужиоца су законите, засноване на наведеном члану 87. став 2. тачка 3. Закона о радним односима. Неоснованост захтева за поништај одлука о престанку радног односа чини неоснованим и захтев тужиоца за исплату новчаног потраживања - неисплаћених зарада и накнада трошкова исхране, превоза и регреса, као и за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Ревизија не садржи разлоге о погрешној примени материјаног права, осим навода да је суд сада о тужбеном захтеву одлучио другачије него у ранијим пресудама (све укинуге у поступку по жалби).

О трошковима поступка одлучено је правилном применом чланова 149, 150. и 161. став 1. ЗПП.

Сходно изложеном, на основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Трошкови туженог за одговор на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни за вођење ове парнице, па је зато применом чланова 150. и 161. став 1. ЗПП одлучено као у трећем ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић